

REZULTATELE CONTROLULUI REZIDUURILOR DE PESTICIDE

REZUMATUL RAPORTULUI NAȚIONAL

ROMANIA

2023

Cuprins

1.	Romania	3
1.1.	Numele autorității competente naționale / organizației	3
2.	Obiectivele și scopul programului național de control	3
2.1.	Obiective	3
2.2.	Descriere	4
3.	Principalele constatări, interpretarea rezultatelor și comparabilitatea cu rezultatele anului precedent	4
3.1.	Principalele constatări	4
3.2.	Interpretarea rezultatelor	5
3.3.	Comparabilitatea cu rezultatele din anul precedent	5
4.	Probe neconforme: posibile cauze, depășirile de ARfD și acțiunile întreprinse ..	6
4.1.	Posibile cauze pentru probe neconforme	6
4.2.	Acțiuni întreprinse	9
5.	Asigurarea calității	9
6.	Factori de prelucrare	10

1. ROMÂNIA

1.1. Numele autorității competente naționale / organizației

În România trei autorități competente sunt implicate în elaborarea și implementarea Programului Național de Control al Reziduurilor de Pesticide: Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA), Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) și Ministerul Sănătății (MS).

Adresele de web unde este publicat raportul anual național sunt: www.ansvsa.ro, www.madr.ro.

2. Obiectivele și scopul programului național de control

2.1. Obiective

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (autoritatea competentă coordonatoare) are responsabilitatea pentru pregătirea și elaborarea Programului Național multianual de Control pentru Reziduurile de Pesticide în cooperare cu celelalte două autorități competente. De asemenea, ANSVSA are responsabilitatea pentru elaborarea și implementarea propriului Program Național de Supraveghere și Control pentru Produsele Alimentare de Origine Vegetală și Animală.

Punerea în aplicare a Programului Național de Supraveghere și Control pentru produsele alimentare de origine vegetală și animală se realizează prin Direcțiile Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor județene, respectiv a municipiului București și Posturi de inspecție la frontieră.

Programul stabilește matricele de produse alimentare de origine vegetală originare din state membre și țări terțe, punctul de prelevare a probelor, substanțele active care urmează să fie analizate.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are responsabilitatea pentru planul național de monitorizare a reziduurilor de pesticide în fructe, legume, cereale originare de pe piața internă.

Punerea în aplicare a programului de monitorizare se realizează de către MADR prin Laboratorul de Control al Reziduurilor de Pesticide din plante și produse vegetale și Laboratorul Zonal pentru Determinarea Reziduurilor de Pesticide din plante și produse vegetale - Mures, care analizează probele prelevate de unitățile fitosanitare județene și a municipiului București.

În cadrul programului de monitorizare al MADR pentru 2023 au fost planificate un număr de 2225 probe din care au fost analizate un număr de 2989 probe de la 46 de produse agricole. Numărul de substanțe active monitorizate a fost de 357.

Ministerul Sănătății este autoritatea responsabilă pentru alimentele destinate unor scopuri nutriționale speciale

Ministerul Sănătății realizează monitorizarea și controlul reziduurilor de pesticide din alimentele destinate unor scopuri nutriționale speciale, în cadrul Programului Național pentru monitorizarea mediului și a factorilor determinanți - Subprogramul pentru protecția sănătății publice prin prevenirea bolilor asociate cu alimente și factorilor de risc de nutriție.

Ministerul Sănătății a analizat 42 de probe în 2023. Toate acestea au respectat cerințele legislative.

2.2. Descriere

Selectarea produselor care au fost testate pentru determinarea reziduurilor de pesticide, se face luând în considerare următorii factori enumerați mai jos:

- Produsele alimentare cu concentrații mari de reziduuri/neconformități din anii anteriori de monitorizare
 - toate datele din ultimii trei ani, au fost comparate, iar produsele cu un nivel de reziduuri de pesticide ridicat au fost selectate pentru a fi analizate la o frecvență mai mare, de ex: salata verde, spanac, lămâi, grapefruit, mandarine, portocale, ardei, roșii, struguri de masă și struguri de vin
- Originea produselor alimentare
 - în comparație cu anul 2022, în 2023 numărul de probe analizate pentru reziduurile de pesticide de pe piața Uniunii Europene a crescut (de la 67,08% în 2022 la 69,63% în 2023) și pentru probele provenite din țări terțe numărul de probe a scăzut (de la 37,38% în 2022 la 30,02% în 2023), așa cum este prezentat în tabelul 1

Tabel 1: Rezultate sumare după originea probelor

Originea probelor	2021(%)	2022(%)	2023(%)
Piața UE	62,22	67,08	69,63
Țări terțe	37,17	32,38	30,02
Necunoscută	0,6	0,54	0,35

- Prelevarea de probe din diferite puncte ale lanțului alimentar: fermă, depozite en-gros, activități de import, activități de inspecție la frontieră, agricultură, abatoare;
- Prelevarea de probe de produse în timpul sezonului principal de comercializare / în afara sezonului principal de comercializare (de ex: citricele toamna și iarna);
- Notificările din Sistemul Rapid de Alertă pentru Alimente și Furaje și orice alte informații utile;
- Alimente pentru grupurile sensibile de consumatori, de exemplu mâncare pentru bebeluși;
 - Importanța produselor în producția țării, datele statistice naționale prezentate de către Institutul Național de Statistică (Producția principalelor produse agricole pe cap de locuitor). Astfel, au fost planificate un număr mare de probe pentru cereale (grâu), fructe (mere, struguri) și legume (cartofi, roșii)
- Produsele alimentare care nu sunt incluse în programul coordonat al Uniunii Europene

La stabilirea pesticidelor care sunt incluse în programele naționale de control au fost luate în considerare următoarele aspecte:

- Pesticidele care sunt incluse în programul coordonat al Uniunii Europene
- Modul de utilizare a pesticidelor
- Costul analizei: metode de analiză multireziduale
- Capacitatea laboratoarelor
- Toxicitatea substanței active

3. Principalele constatări, interpretarea rezultatelor și comparabilitatea cu rezultatele anului precedent

3.1. Principalele constatări

În anul 2023, un număr total de 5150 probe au fost prelevate pentru verificarea conformității reziduurilor de pesticide cu limita maximă aplicabilă reziduurilor (LMA) în diferite culturi. Dintre acestea, 4809 probe au fost prelevate în conformitate cu strategia de prelevare obiectivă, 169 probe au fost prelevate în conformitate cu strategia de prelevare la suspiciune și 172 probe au fost prelevate în conformitate cu strategia de prelevare selectivă.

Au fost prelevate un număr de 1421 de probe de fructe și derivați primari ai acestora, 2598 probe de legume de grădină și derivați primari ai acestora, 401 probe de cereale și produse pe bază de cereale, 42 probe de alimente pentru copii și 55 probe de produse de origine animală.

Din numărul total de 5150 probe de fructe, legume, cereale și produse prelucrate (inclusiv alimente pentru copii), produse de origine animală, 3234 au fost produse în România, 3586 de probe au fost produse în UE, iar 1546 de probe au fost produse în afara UE.

3.2. Interpretarea rezultatelor

Cele mai frecvente pesticide detectate în

- Produsele de origine animală au fost: DDT (sumă de p,p'-DDT, o,p'-DDT, p-p'-DDE și p,p'-TDE (DDD) expressed as DDT),
- Cereale au fost: Bifentrin (sumă de izomeri), clorpirifos-metil, Imidacloprid, Propiconazol (sumă de izomeri), Pirimiphos-methyl, Diazinon, Permetrin (sumă de izomeri),
- Fructe și nuci au fost: Azoxistrobin, Boscalid, Ciprodinil, Difenconazol, Etefon, Fludioxonil, Pirimetanil,
- Legume au fost: Acetamiprid, Azoxistrobin, Boscalid, Carbendazim and Benomil, Clorotalonil, Imidacloprid, Metalaxil, Pirimetanil, Fludioxonil.

Din numărul total de probe, 1357 probe de alimente au avut 2 sau mai multe pesticide detectate. Mai jos sunt menționate unele produse cu număr diferit de reziduuri de pesticide:

- mere - 81 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 10 ;
- caise - 31 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 5 ;
- potocale - 20 probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 3;
- pere - 35 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6 ;
- banane - 32 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6;
- piersici - 27 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 7 ;
- grapefruit - 54 probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6 ;
- lămâi - 78 probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 8;
- mandarine - 31 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6;
- căpșuni - 29 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 7;
- struguri de masă - 84 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 18;
- struguri de vin - 38 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 7;
- ardei dulci - 88 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 10;
- salată - 76 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 9;
- roșii - 308 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 8;
- frunze de țelină - 30 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 6 ;
- pătrunjel - 22 de probe cu un număr de reziduuri de la 2 până la 9.

Toate datele prezentate mai sus vor fi luate în considerare în modificarea Programului Național de control pentru reziduurile de pesticide în următorii ani.

3.3. Comparabilitatea cu rezultatele din anul precedent

Comparativ cu 2022, în 2023 numărul de probe cu reziduuri mai mici decât LMA a crescut (de la 35,70% în 2022 la 40,72 în 2023), iar numărul de probe cu depășiri a scăzut (de la 3,74% în 2022 la 2,90% în 2023) - așa cum este prezentat în tabelul 2: Pesticide au fost validate conform SANCO 11312/2021/2.

Table 2: Sumarul rezultatelor

Samples	2021	2022	2023
Total	3941	4642	5150
Fără reziduuri (%)	2668 (67,70%)	2811 (60,56%)	2902 (56,35%)
Cu reziduuri sub LMA (%)	1177 (29,87)	1657 (35,70%)	2097 (40,72%)
Depășiri (%)	96 (2,43)	174 (3,74%)	151 (2,90%)
Neconformități (%)	51 (1,29)	81 (1,74)	53 (1,03%)

4. Probe neconforme: posibile cauze, depășirile de ARfD și acțiunile întreprinse

4.1. Posibile cauze pentru probe neconforme

Din 5150 de probe în 2023, au fost găsite un număr de 53 de probe neconforme cu limitele maxime admise europene (LMA UE). Următoarele acțiuni au fost luate în cazul probelor neconforme cu LMA UE (incertitudinea de măsurare a fost luată în considerare):

Tabel 3: Posibile cauze pentru neconformitatea cu LMA

posibile motive pentru neconformitatea cu LMA	Pesticid/produs	Frecvența	Tara de origine
Nerespectarea Bunelor Practici Agricole: utilizarea unui pesticid care nu a fost aprobat în UE	Carbendazim/leuștean	1	Romania
	Tiofanat-metil/Patrunjel	1	Romania
	Bupirimat/ gutui	1	Turcia
	Buprofezin/ portocale	1	Polonia
	Buprofezin/ rodii	1	Turcia
	Buprofezin/ lămâi	1	Turcia
	Clorpirifos/ lămâi	1	Turcia
	Clorpirifos-metil/ lămâi	1	Turcia
	Clorpirifos-metil/ roșii	1	Turcia
	Etoxazol/ castraveciori	3	Turcia
	Metalaxil și metalaxil-M)/ castraveciori	1	Turcia
	Folpet (sum of folpet and phtalimide, expressed as folpet)-Phtalimide/ ardei dulce	1	Albania
	Oxamil/ cartofi	1	Grecia
	Tiofanat-metil/ mere	1	Moldova

posibile motive pentru neconformitatea cu LMA	Pesticid/produs	Frecvența	Tara de origine
	Carbendazim/marar	1	Romania
	Tiofanate-metil/mărar	1	Romania
	Tiametoxam/mărar	1	Romania
	Clorotalonil/mărar	4	Romania
	Imidacloprid/ceapă verde	1	Romania
	Dimetoat /spanac	1	Romania
	Ometoat/spanac	1	Romania
	Spirodiclofen / țelină	1	Romania
	Miclobutanil/pătrunjel	1	Romania
	Clorotalonil/ țelină	1	Romania
	Iprodion /țelină	1	Romania
	Dimetoat / țelină	1	Romania
	Ometoat / țelină	1	Romania
	Linuron / țelină	1	Romania
	Propiconazol /șelină	1	Romania
	Imidacloprid/pere	1	Romania
	Cipermetrin/ fasole (uscată)	1	Romania
	Linuron/ țelină	1	Romania
	Clorpirifos/ roșii	3	Romania
	Clorpyrifos-metil/ roșii	1	Romania
	Tiametoxam/ castraveciori	1	Romania
	Carbendazim/ spanac	1	Romania
	Tiofanat-metil/ spanac	1	Romania
	Dimetoat/ ardei dulce	1	Romania
Nerespectarea Bunelor Practici Agricole: utilizarea unui pesticid aprobat care nu este autorizat în cultura specifică	pirimifos-metil/ roșii	3	Romania
	Hexitiazox/ spanac	1	Romania

posibile motive pentru neconformitatea cu LMA	Pesticid/produs	Frecvența	Tara de origine
Nerespectarea Bunelor Practici Agricole: utilizarea unui pesticid aprobat, dar rata de aplicare, numărul de tratamente, metoda de aplicare nu sunt respectate	Formetanate/ ardei dulce	5	
	Acetamiprid/spanac	2	
Utilizarea unui pesticid pe alimentele importate din țări terțe pentru care nu a fost stabilită nicio toleranță la import	Acetamiprid/rodii	1	Turcia
	Buprofezin/ roșii	1	Turcia
	Clorpirifos/ Nectarine	1	Serbia
	Lambda-cihalotrin (includes gamma-cyhalothrin) (sum of R,S and S,R isomers)/ grâu	1	Moldova
	Spiroxamine (sum of isomers)/ ardei	1	Albania
	Malation/ semințe de floarea soarelui	1	Ukraine
	Malation/ piersici	1	Turcia
	Malation/ Nectarine	1	Turcia
	Malation/fasole albă uscată	3	Egipt
	Clorpirifos/ portocale	1	Egipt
	Clorpirifos / pomelo	1	China
	Clorpirifos-metil/ roșii	1	Turcia
	Diflubenzuron/ struguri de masă	1	Moldova
	Dimetomorf (sum of isomers)/ pomelo	1	China
	Etoxazol/ castraveciori	1	Turcia
	Iprodion/ dovlecei	1	Turcia
	Lufenuron (any ratio of constituent isomers)/ pomelo	1	China
	Malation/ roșii	1	Turcia
	Metalaxil and metalaxil-M / castraveciori	1	Turcia
	Oxamyl/ morcovi	1	Egipt
	Propargite/ ardei dulci congelați	1	Egipt
	Tiofanate-metil/ struguri de masă	1	Egipt
	Clorpirifos/ morcovi	1	Turcia

4.2. Acțiuni întreprinse

Tabel 4: Acțiuni întreprinse

	Acțiunile întreprinse	Numărul de probe neconforme
Notificare de alertă prin SRAAF	51	51
Sanctiuni administrative (de exemplu, amenzi)	30	30
Lot rechemat de pe piață	30	30
Actiune ca urmare a neconformității: prelevarea de probe la suspiciune de la produse provenite de la același producător sau țara de origine	70	70
Avertismente pentru operatorul responsabil din sectorul alimenta	-	-

5. Asigurarea calității

Tabel 5: Participarea laboratoarelor în programul de control

Țara	Laborator		Acreditare		Participare la teste de eficiență sau teste inter-laborator
	Name	Cod	Data	Organism	
RO	Laborator pentru controlul reziduurilor de pesticide din plante și produse vegetale - MADR	RO_321_LCRPPPV	16/01/2006 reacreditat în 18/12/2017	RENAR	EUPT-FV-25
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Bucuresti - ANSVSA	RO321-ANSVSA	LI 496 11/04/2007	RENAR	EUPT- CF 17 EUPT- FV 25
RO	Laborator zonal pentru determinarea reziduurilor de pesticide în plante și produse vegetale - Mures/MADR	RO_125_LZDRPPPV	26/04/2013 Reacreditat 18/12/2017	RENAR	EUPT-FV-25
RO	Laboratorul de igiena mediului MS	MS-RO113-MS	LI 1189/04.10.2018	RENAR	FAPAS Pesticide Residues in Baby-food (Cereal Based) 09160 (July - September 2023)
RO	Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară	RO321-IISPV	01/04/2002	RENAR	EURL PT AO EURL PT FV EURL PT SRM EURL PT Halogenated POP's
RO	Laboratorul Sanitar	RO031-ANSVSA	LI 540/	RENAR	EUPT FV 25

Țara	Laborator		Acreditare		Participare la teste de eficiență sau teste inter-laborator
	Name	Cod	Data	Organism	
	Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Constanța - ANSVSA		01.07.2019	Bucharest	EUPT SM 16
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Olt - ANSVSA	RO41-ANSVSA	LI 1174 05.05.2018	RENAR Bucharest	EUPL-FV 25
RO	Laboratorul Sanitar veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Cluj - ANSVSA	RO113-ANSVSA	LI 456 27.11.2006	RENAR Bucharest	EUPT AO 18
RO	Laboratorul Sanitar veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Suceava- ANSVSA	RO215-ANSVSA	Reaccreditation in 31/07/2023	RENAR Bucharest	EUPT AO 18
RO	Laboratorul Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor Ialomița - ANSVSA	RO315-ANSVSA	-	-	-

6. Factori de prelucrare

Tabel 6: factori de prelucrare

Pesticid (report name)	Produs neprelucrat	Produs procesat	Factori de prelucrare	Comentarii
Toate pesticidele	Portocale	Suc de portocale	1	
Toate pesticidele	Măslinae destinate obținerii de ulei	Ulei de măslinae	5	
Toate pesticidele	Grâu	Făină	1	
Toate pesticidele	Orez	Făină	1	
Toate pesticidele	Struguri de vin	Vin alb	1	
Toate pesticidele	Struguri de vin	Vin roșu	1	